

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, ulica Batorego
liczba 26 (przedtem Halička 46).
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie
1 zł. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 gr.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisy Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

Od Administracji.

Dla uregulowania nakładu upraszamy o wcześnie
odnowienie prenumeraty, wynoszącej:

we Lwowie (miesięcznie 1 zł. 50 ct.
kwartalnie 4 zł. 50 ct.)
za donoszenie do domu dopłaca się miesięcznie
20 ct.

na prowincji (miesięcznie 2 zł.
kwartalnie 6 zł.)

Za „BLUSZCZ” dopłaca się:

we Lwowie (miesięcznie 50 ct.
kwartalnie 1 zł. 50 ct.)
na prowincji (miesięcznie 80 ct.
kwartalnie 2 zł. 40 ct.)

Prenumeratę „Dziennika” przyjmuje się tylko
od 1-go i 15-go, zaś na „Bluszcza” tylko od 1-go
każdego miesiąca.

Zwracamy uwagę naszych miejscowych prenu-
meratów, że tak za punktualne wydawanie w
Administracji jak i doręczanie „Dziennika” do
domu tylko wtedy ręczymy, jeżeli „Dziennik”
został zaprenumerowany w administracji

plac Marjański 1. 6.

Serbja radykalna.

Lwów 2 stycznia.

Róże kwitły, gdy Risticz ujął ster rządów
w zamiarze wyzwolenia Serbji z pod wpływu „ka-
pitału austriackiego”, z pomocą sprzymierzonych
z nim radykałów. Cała oficjalna i nieoficjalna prasa
podniosła głos przeciw temu faktowi, równają-
cemu się wydaniu Serbji na pastwę machinacji
rosyjskich: głos protestu był tak poważny, że
król Milan widział się spowodowanym uciec do
Wiednia i Pestu i złożyć zapewnienia swej są-
siedzkiej lojalności.

Upadek Garaszana różnie komentowano:
widziano w tem działanie panslawistów i moskalo-
filów, twierdzono, że sprawie nie obcy był poseł
niemiecki, łączono fakt ten ze stosunkami rodzin-
nymi króla — inni wrzeszczą, ci mianowicie, którzy
wybornie znają stosunki serbskie, twierdzili, że
upadek Garaszana dekonstował się pod wpływem bu-
dzących się w narodzie sympatyj rosyjskich — i
tkwiącej nienawiści do rujnującej gospodarki
„Landerbanku”.

Tak, czy owak było, jeden czy wszystkie
czynnikiem razem tu działały — dosyć, że Garasz-
anin ustąpił miejsca Risticzowi, któremu u wstępu
do pałacu ministerjalnego, przepowiedziała prasa,
że nie długim będzie żywot zjednoczonego pod
jego przewodnictwem gabinetu, składającego się
z radykałów i liberałów.

Wśród ciągłych napaści, ze strony prasy au-
striacko-węgierskiej, podejrzującej w nim służ-
bę adherentów Moskwy i ataków prasy rosyjskiej,
dla której znów był za mało rosyjskim — kołatał
życiową swoją Risticz, narażony przez tego na po-
dejrzanie ze strony swych sprzymierzeńców.

Drobnej rzeczy potrzeba też było ażeby sztu-
czna budowla się rozpadała: gdy radykalni zażądali
ażeby Mitjokowicz, minister spraw wewnętrznych,
podał się do dymisji, a gabinet sprzymierzył się te-
mu ze względu na solidarność, sojuszy parlamen-
tarny pomiędzy liberałami a radykałami — za-
stał zerwany i to w sposób, który wszelkie na-
stępne zbliżenie się lub porozumienie wykluczył.

Nie pozostawiało królowi nic innego uczynić,
jak przyjąć dymisję gabinetu: prasa austro-wę-
gierska powitała w pierwszej chwili fakt ten bar-
dzo przychylnie, upatrując w nim dowód, że król
Milan pragnie istotnie w obec przygotowujących
się wypadków zgłuszyć agitację rosyjską w zarodku
i postawić na czele rządu człowieka z innymi niż
Risticz przekonaniami. Nadzieje te były tem więcej
uspokojone, gdy wymieniano jako ewentual-
nego szefa gabinetu Christieza, który utarował miał
drogę Garaszanowi — wczorajsza *Prasa* nawet
pocieszała się tą myślą, kładąc nacisk na to, iż
radykalni nie mogliby stworzyć silnego i żywotnego
rządu.

Dzisiejsza depesza rozwiała te marzenia; na-
zwisko Gruicza mówi samo przez się bardzo wiele.
Przypomną sobie czytelnicy, że jego powołanie z
Petersburga na ministra wojny było przeformowane
wbrew woli króla, który również jak cała prasa
rozumiała, że Gruicz będzie rodzajem ekspozytury
rosyjskiej w Serbji. Dziś tenże Gruicz obejmuje
ster rządów, a jakkolwiek niewątpliwie nie zdradzi
on odrzuca swej barwy, to jednak sam fakt musi
opinię w Austro-Węgrzech zaniepokoić, gdyż
świadczy on o wzroście propagandy moskiewskiej
w Serbji. Podczas gdy za Garaszana intrzyga
działała nader ostrożnie, rozczuchwiała się za Ri-
sticia, a rozczuchwiała się tak dalece, że carsko-
rosyjscy intriganci nawet z praską swą się nie
tają. Ponieważ Persiani był za mało energiczny i
nie dość zdecydowany, zrzucił srebrną wędkę, pozwo-
lono panu Chitrowi rozszerzyć zakres swego dzia-
łania z Bukaresztu po za granicę Bułgarii aż do
Belgradu. Jego atakach wojskowych, pułkownik Su-
boticz, przybył z Bukaresztu do Serbji i bawił tu
czas dłuższy podobnie jak i sekretarz Chitrowa,
Wlassow, wysłany niby w charakterze kurjera
do Persianego. Odwiedziny te podzielały krótko-
nie na radykałów tak wspaniale, że poczynili się na
siłach uchwalili ową wstrętną projekt adresu, w
którym pod pokrywką „słowiańskiej jedności” pro-
klamowali poprostu przyłączenie Serbji do Rosji.

Rzecz prosta, że po odejściu pułkownika i
sekretarza przybyła cała czwórka agentów pasja-
wistycznych, przeważnie pod osłoną charakteru
„kurjerów dyplomatycznych” — i zdaje się z
pełną kiesznią. Im to zawdzięczamy należy, że
taki Georgiewicz utrudniał w interesie rosyjskim
prace w skupieniu, podczas gdy teść jego, Pro-
tich, był poseł serbski w Petersburgu, odbywał
godzinne konferencje w Wiedniu z Łobanowem —
który znów ze swej strony pojawia się na Ball-
platu z oliwną różką pokój i słodkimi słów-
kami — obok tych agitatorów zewnętrznych,
ex-metropolita Michał, który nie tylko 5000 rubli
pensji pobiera w Rosji, ale ma jeszcze osobny
fundusz agitacyjny, pracuje gorliwie dla Rosji, a
Petersburg nawet urzędowy nie gardzi żadnym
środkiem, ażeby tylko odyskać dlań pierwotne
jego stanowisko. Był czas, gdy Risticz już był pra-
wie gotów uleść naciskowi, gdy Gruicz nie będzie
łatwiejszym do przyszłości okaże. Nam się wydaje,
że w chwili, gdy poważnie zawiązkają tak groźne
domagają się stanowczego załatwienia, taka zmiana
rzeczy w Serbji nie może być miłą na Ballplatu —
bo wiedzą tam, iż jakkolwiek król Milan ma nie-
wątliwy interes w utrzymaniu *status quo*, to
jednak są silniejsze od jego woli okoliczności.

Falszywe dokumenta.

Lwów 2 stycznia.

Berliński *Reichsanzeiger* ogłasza sfałszowane
dokumenta w sprawie bułgarskiej. Organ urzędowy
poprzedza publikację ostrym wstępem, w którym
czytamy: „Wiadomo, że cesarz rosyjski dostarczył
kanclerzowi kilku aktów, odnoszących się do spra-
wy bułgarskiej celem zbadania ich treści i pocho-
dzenia. Okazało się, że dokumenty owe były sfał-
szowane, aby podać w podejrzenie szczerść poli-
tyki niemieckiej. Podejrzenie to byłoby uzasadnio-
ne, gdyby akta były prawdziwe, faktycznie bowiem
polityka niemiecka uważała zawsze od samego po-
czątku przedsięwzięcie księcia Koburga w Bułgarii
za przeciwnie układowi i wyrażała to w sposób
urzędowy w obec wszystkich gabinetów, a więc
także w obec rosyjskiego. Rząd niemiecki, któremu
zależało na tem, aby zaprzyjaźnione mocarstwa
uwierzyły w jego szczerść i lojalność, miał natu-
ralnie wielki w tem interes, aby skonstruować nie-
prawdziwość owych aktów. Zarządzone dochodzenia
wykazały, że między hrabiną Flandrią a księciem
Ferdynandem Koburskim nigdy żadna nie istniała
korespondencja i że enuncjacji w rodzaju przypy-
sywanej ambasadorowi księciu Reussowi nigdy nie
było. Także inne stosunki, odnoszące się do wyso-
ko położonych osobistości, są zupełnie zmyślone.
Akta zostały przez dotychczas niewykryte osoby
jedynie w tym celu sporządzone, aby wzbudzić
nieufność między mocarstwami europejskimi.”

Aktów tych podaje *Reichsanzeiger* na razie
cztery. Aktem pierwszym jest list księcia Ferdyn-
anda do hrabiny Flandrii z dnia 27. sierpnia
w którym tenże oświadcza, że nie byłby się wy-
brał do Sofji, gdyby nie był otrzymał z Berlina
najbardziej zadawalniających wiadomości. Okazuje
się to z załączonej autentycznej noty, pisanej ręką
księcia Reussa o sekretnych zaprzetych urzędów
kanclerskich. Książę Ferdynand prosi w końcu
hrabinę Flandrią, aby skłoniła swojego brata, króla
rumuńskiego, do interwencji w Petersburgu.

Aktem drugim jest list księcia Reussa do
księcia Ferdynanda, w którym pierwszy oświadcza,
że zajęcie tronu bułgarskiego jest rzeczą osobistą
inicyjatywy, której rząd niemiecki nie może jeszcze
chwiliwo użyć oficjalnego poparcia. Z tego jed-
nak bynajmniej nie wynika, aby rząd niemiecki
w interesie pokoju europejskiego i polityki nie-
mieckiej nie popierał takiego przedsięwzięcia w
drodę półurzędową. Mimo, że akta rządu nie-
mieckiego mają chwilowo taki nieprzyjacielski
charakter, nie ulega jednak wątpliwości, że ucz-
nia, które tenże potajemnie żywi, wyjdą z czasem
na jaw.

Trzecim aktem jest list ks Ferdynanda do
hr. Flandrii z dnia 16. września, w którym tenże
oświadcza, że mimo jawnej wojny, prowadzonej
przeciw niemu przez Niemcy, nie minie czterech lu-
pieć dni, aby go jakiś agent niemiecki nie zape-
wniał, że polityka niemiecka może się najniepo-
dziewaniej zmienić na bardzo korzystną. Zachowa-
nie się Niemiec zawisło od rozwiązania poważnych
kwestyj wiążących między Niemcami a Rosją.

W akcie czwartym donosi książę Ferdynand
hrabinie Flandrii, że według bezpośredniego do-
niesienia z Berlina, na spotkaniach księcia Bismar-
ka z hrabią Kalnokym i Orispim zastanawiano się
dokładnie nad losem Bułgarii. Jest rzeczą pewną,
że mocarstwa środkowo-europejskie przychylniej-
szemu względem Bułgarii żywią uczucia. Mocarstwa
te wyraziły zarazem nadzieję, że Bułgaria nie da
powodu do zmiany ich usposobienia i zachowa-
nia się.

Według wiadomości nadeszłych z Berlina, zro-
biła tamta publikacja organu urzędowego jak naj-
korzystniejsze wrażenie. Uważają ją powszechnie
w stolicy niemieckiej za symptomat pokojowy i za
dalszy krok na drodze zbliżenia się do Rosji. Nie
trudno uwierzyć w takie tłumaczenie enuncjacji
organu urzędowego. Książę kanclerz od tak dawna
specyjuje po tej drodze, od tak długiego czasu ma
wyrażony wzrok ku północy, że nie dziwiłoby się
wcale, gdyby w końcu zaszedł do Petersburga.

W tej chwili w sieni dały się słyszeć ciche
głosy. To Jędrzejowa, wraz z małą swoją córką,
przybywała z miasteczka. Przynosiła świeże mleko
i opowiadała, iż była na dworcu.

— Nie przyszła dziś, proszę pani, żadna po-
sylka z Warszawy — mówiła.

Nini wstała, podchodząc ku przybyłej.

— To nie! — odparła. — Zato inne spotkało mnie
szczęście... Obejdzie się dziś tem, co jest. Jutro
pewnie wszystko nadejdzie... Siostra pocziwa nie
zapomni z pewnością.

Po chwili zapłonęło światło, a Jędrzejowa
zajęła się uprzątnianiem izby.

— Zuwołał panu przymerzała te nowe sukien-
ki! — mówiła, zbierając porozrzucone sztu-
ki kobiecej strojów. — Po co się to męczyć nadar-
mo! Po co? — upominała.

Chora nie odpowiedziała jej wprost, lecz zwró-
ciła się do niego, do swego gościa.

— Chciałam się wystroić dla ciebie... Taka
byłam pewna, że przyjdiesz... że nie możesz za-
pełnić dawnej Nini zapomnieć... i minąć jej bez
powrotu... obojętnie... Ale widzisz, sił mi zabrakło...
Zresztą ten atłasowy stanik *bordo* nie dobrze
już na mnie leży... Schudłam...

Ale po chwili przyszło jej na myśl, że, zaj-
mując się dotąd swoim własnym losem, zapomnia-
ła zupełnie zapytać o niego.

— Patrz, jaka ja niedobra! — mówiła, siada-
jąc znów obok niego. — Nie pytam o ciebie!

— Cóż ja! — odparł. — Co ja ci mogę po-
wieścić o sobie!

Istotnie... Nic prawie nie miał jej do opowie-
dzenia o sobie... Sam nie wie nawet, jak przeszły
mu ostatnie trzy lata... Z Barskimi zaprzyjaźnił się
bliżej tego dopiero karnawału... Przybył ich tu od-
wiedzić na dni parę, póki się nie znudzi... bo od
pewnego czasu wszystko go już nudzi.

— I tuś się pewnie nudzi! — mówiła, wys-
łuchawszy. — Szkoda też, że nie mam cię czem
zająć... A chciałam cię jeszcze zatrzymać tu na
chwilę... Pewnie nie zobaczymy się już tak czę-
sto...

— Nie odpowiadaj mi, ale giestami i oczyma wy-
rażała, iż to zbyt... iż wie o robieniu takich
razach... Dla ostatecznego przekonania wskazała
mu pudełko z proszkami, na którym był wy-
rażony straszny dla niego napis: „W razie krwo-
toku!”

— Wszystko jest! Zostań! — szepnęła znowu.

Pochylił jej dłoń i począł okrywać poca-
łunkami.

— Cicho, cicho, nielitościwa! — mówił szyb-
ko, gwałtownie. — Nie sprzeciwiaj się... Jędr-
zejowa sama powiada, że potrzeba ci lepszego opieki...
Ona daje mi przewodnika do willi Barskich... W Jo-
dłowie... słyszałam... mieszka właśnie lekarz jakiś
z rodziną... Albo też wcale nie będę o niego py-
tać, lecz wezmę bryczkę Barskich i pojedę wprost
do Surzyna... Dwie wiorsty... trzy może wszyst-
kiego od ich willi... Tam lekarzem mój dobry zna-
jomy... kolega... talent prawdziwy... Za godzinę
będę z powrotem... Teraz jeszcze dziesiąte nie ma...
słuszny wieczór... Nie sprzeciwiaj się, Nini... to
darmo... Wiesz, żeż uparty... Zrobię, co zechcę...
Wrócisz, nie odejdę od ciebie przez nową całą,
choćbyś mnie wypędzała... Będę czekał przy to-
bie z rozkoszą... To tylko dług, Nini, to dług mój...
nie więcej... Wszystkie zawsze płaciłem, przez te-
go... To zapomnienie mnie boli... Ja muszę ro-
bić co chcę, muszę... Cicho, ani słowa, ani słów-
eczka... Okryj się... tak... leż cichutko... Niech
cię Jędrzejowa rozbiere, ale niech cię porusza
jak najmięcej... Wróć, jak tylko można najprędzej...
wróć... Oh! te biedne moje rączki! Jakież
zimne! Okryj się... Za godzinę najpóźniej zoba-
czysz mnie znowu!

I chwytając paltot na rękę, skoczył na palcach
ku drzwiom.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Podaj mi rękę — szepnęła. — Przysuń
się tu do mnie... Siedź tuż blisko... Siemni-
to się... Nie mogę cię już dotrzeć... Przysuń się...
Przecież ty się mojej choroby nie boisz?

Była w tej prośbie, jak i w całym jej opo-
wiadaniu, miękkość dziecięcej paplania.

Jakżeby się był tą miękkością niegdyś zachwy-
cał — on, taki wielbiciel prawdy!

Dziś sprawiała mu ona ból tylko.

Porwał się z krzesła jak ukąszone i strącając
na ziemię paltot z energicznym ruchem, usiadł
obok niej posłusznie.

— Nie odpowiadaj mi, ale giestami i oczyma wy-
rażała, iż to zbyt... iż wie o robieniu takich
razach... Dla ostatecznego przekonania wskazała
mu pudełko z proszkami, na którym był wy-
rażony straszny dla niego napis: „W razie krwo-
toku!”

— Wszystko jest! Zostań! — szepnęła znowu.

Pochylił jej dłoń i począł okrywać poca-
łunkami.

— Cicho, cicho, nielitościwa! — mówił szyb-
ko, gwałtownie. — Nie sprzeciwiaj się... Jędr-
zejowa sama powiada, że potrzeba ci lepszego opieki...
Ona daje mi przewodnika do willi Barskich... W Jo-
dłowie... słyszałam... mieszka właśnie lekarz jakiś
z rodziną... Albo też wcale nie będę o niego py-
tać, lecz wezmę bryczkę Barskich i pojedę wprost
do Surzyna... Dwie wiorsty... trzy może wszyst-
kiego od ich willi... Tam lekarzem mój dobry zna-
jomy... kolega... talent prawdziwy... Za godzinę
będę z powrotem... Teraz jeszcze dziesiąte nie ma...
słuszny wieczór... Nie sprzeciwiaj się, Nini... to
darmo... Wiesz, żeż uparty... Zrobię, co zechcę...
Wrócisz, nie odejdę od ciebie przez nową całą,
choćbyś mnie wypędzała... Będę czekał przy to-
bie z rozkoszą... To tylko dług, Nini, to dług mój...
nie więcej... Wszystkie zawsze płaciłem, przez te-
go... To zapomnienie mnie boli... Ja muszę ro-
bić co chcę, muszę... Cicho, ani słowa, ani słów-
eczka... Okryj się... tak... leż cichutko... Niech
cię Jędrzejowa rozbiere, ale niech cię porusza
jak najmięcej... Wróć, jak tylko można najprędzej...
wróć... Oh! te biedne moje rączki! Jakież
zimne! Okryj się... Za godzinę najpóźniej zoba-
czysz mnie znowu!

I chwytając paltot na rękę, skoczył na palcach
ku drzwiom.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Podaj mi rękę — szepnęła. — Przysuń
się tu do mnie... Siedź tuż blisko... Siemni-
to się... Nie mogę cię już dotrzeć... Przysuń się...
Przecież ty się mojej choroby nie boisz?

Była w tej prośbie, jak i w całym jej opo-
wiadaniu, miękkość dziecięcej paplania.

Jakżeby się był tą miękkością niegdyś zachwy-
cał — on, taki wielbiciel prawdy!

Dziś sprawiała mu ona ból tylko.

Porwał się z krzesła jak ukąszone i strącając
na ziemię paltot z energicznym ruchem, usiadł
obok niej posłusznie.

— Nie odpowiadaj mi, ale giestami i oczyma wy-
rażała, iż to zbyt... iż wie o robieniu takich
razach... Dla ostatecznego przekonania wskazała
mu pudełko z proszkami, na którym był wy-
rażony straszny dla niego napis: „W razie krwo-
toku!”

— Wszystko jest! Zostań! — szepnęła znowu.

Pochylił jej dłoń i począł okrywać poca-
łunkami.

— Cicho, cicho, nielitościwa! — mówił szyb-
ko, gwałtownie. — Nie sprzeciwiaj się... Jędr-
zejowa sama powiada, że potrzeba ci lepszego opieki...
Ona daje mi przewodnika do willi Barskich... W Jo-
dłowie... słyszałam... mieszka właśnie lekarz jakiś
z rodziną... Albo też wcale nie będę o niego py-
tać, lecz wezmę bryczkę Barskich i pojedę wprost
do Surzyna... Dwie wiorsty... trzy może wszyst-
kiego od ich willi... Tam lekarzem mój dobry zna-
jomy... kolega... talent prawdziwy... Za godzinę
będę z powrotem... Teraz jeszcze dziesiąte nie ma...
słuszny wieczór... Nie sprzeciwiaj się, Nini... to
darmo... Wiesz, żeż uparty... Zrobię, co zechcę...
Wrócisz, nie odejdę od ciebie przez nową całą,
choćbyś mnie wypędzała... Będę czekał przy to-
bie z rozkoszą... To tylko dług, Nini, to dług mój...
nie więcej... Wszystkie zawsze płaciłem, przez te-
go... To zapomnienie mnie boli... Ja muszę ro-
bić co chcę, muszę... Cicho, ani słowa, ani słów-
eczka... Okryj się... tak... leż cichutko... Niech
cię Jędrzejowa rozbiere, ale niech cię porusza
jak najmięcej... Wróć, jak tylko można najprędzej...
wróć... Oh! te biedne moje rączki! Jakież
zimne! Okryj się... Za godzinę najpóźniej zoba-
czysz mnie znowu!

I chwytając paltot na rękę, skoczył na palcach
ku drzwiom.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Podaj mi rękę — szepnęła. — Przysuń
się tu do mnie... Siedź tuż blisko... Siemni-
to się... Nie mogę cię już dotrzeć... Przysuń się...
Przecież ty się mojej choroby nie boisz?

Była w tej prośbie, jak i w całym jej opo-
wiadaniu, miękkość dziecięcej paplania.

Jakżeby się był tą miękkością niegdyś zachwy-
cał — on, taki wielbiciel prawdy!

Dziś sprawiała mu ona ból tylko.

Porwał się z krzesła jak ukąszone i strącając
na ziemię paltot z energicznym ruchem, usiadł
obok niej posłusznie.

— Nie odpowiadaj mi, ale giestami i oczyma wy-
rażała, iż to zbyt... iż wie o robieniu takich
razach... Dla ostatecznego przekonania wskazała
mu pudełko z proszkami, na którym był wy-
rażony straszny dla niego napis: „W razie krwo-
toku!”

— Wszystko jest! Zostań! — szepnęła znowu.

Pochylił jej dłoń i począł okrywać poca-
łunkami.

— Cicho, cicho, nielitościwa! — mówił szyb-
ko, gwałtownie. — Nie sprzeciwiaj się... Jędr-
zejowa sama powiada, że potrzeba ci lepszego opieki...
Ona daje mi przewodnika do willi Barskich... W Jo-
dłowie... słyszałam... mieszka właśnie lekarz jakiś
z rodziną... Albo też wcale nie będę o niego py-
tać, lecz wezmę bryczkę Barskich i pojedę wprost
do Surzyna... Dwie wiorsty... trzy może wszyst-
kiego od ich willi... Tam lekarzem mój dobry zna-
jomy... kolega... talent prawdziwy... Za godzinę
będę z powrotem... Teraz jeszcze dziesiąte nie ma...
słuszny wieczór... Nie sprzeciwiaj się, Nini... to
darmo... Wiesz, żeż uparty... Zrobię, co zechcę...
Wrócisz, nie odejdę od ciebie przez nową całą,
choćbyś mnie wypędzała... Będę czekał przy to-
bie z rozkoszą... To tylko dług, Nini, to dług mój...
nie więcej... Wszystkie zawsze płaciłem, przez te-
go... To zapomnienie mnie boli... Ja muszę ro-
bić co chcę, muszę... Cicho, ani słowa, ani słów-
eczka... Okryj się... tak... leż cichutko... Niech
cię Jędrzejowa rozbiere, ale niech cię porusza
jak najmięcej... Wróć, jak tylko można najprędzej...
wróć... Oh! te biedne moje rączki! Jakież
zimne! Okryj się... Za godzinę najpóźniej zoba-
czysz mnie znowu!

I chwytając paltot na rękę, skoczył na palcach
ku drzwiom.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Podaj mi rękę — szepnęła. — Przysuń
się tu do mnie... Siedź tuż blisko... Siemni-
to się... Nie mogę cię już dotrzeć... Przysuń się...
Przecież ty się mojej choroby nie boisz?

Była w tej prośbie, jak i w całym jej opo-
wiadaniu, miękkość dziecięcej paplania.

Jakżeby się był tą miękkością niegdyś zachwy-
cał — on, taki wielbiciel prawdy!

Dziś sprawiała mu ona ból tylko.

Porwał się z krzesła jak ukąszone i strącając
na ziemię paltot z energicznym ruchem, usiadł
obok niej posłusznie.

— Nie odpowiadaj mi, ale giestami i oczyma wy-
rażała, iż to zbyt... iż wie o robieniu takich
razach... Dla ostatecznego przekonania wskazała
mu pudełko z proszkami, na którym był wy-
rażony straszny dla niego napis: „W razie krwo-
toku!”

— Wszystko jest! Zostań! — szepnęła znowu.

Do obecnej sytuacji.

Na Sylwestra potraktowały pisma wiedeńskie
czytelników swoich mniej więcej takimi ekspek-
toracjami o tłażniejszym położeniu rzeczy: Po-
zornie — rozumują one — nie chce Rosja
wojny w tej chwili. Natomiast przygotowuje
się do niej i posuwa zastępy swoje aż ku gra-
nicy, aby w przyjaźnej chwili — być może za
trzy lub sześć miesięcy — napaść sąsiadów
swoich. W obec tego zachodzi pytanie, czy ci
sąsiedzi mają dalej obojętnie patrzeć na zamiary
północnego sąsiada, a nawet poniekąd być im
na rękę, gdyby mianowicie stali z odosłonięmi
piersiami i czekali na to, kiedy Rosji zechce się
wymierzyć w nich cios śmiertelny... Owoż należy
zawsze mieć przed oczyma, że przeciw takiemu
postępowaniu obu rzeczonych państw protestują
przedwzrostkiem nader ważne, a czyste
wojskowe względy. Wprawdzie Bismark po-
wiedział przy pewnej sposobności, że nie ma
nieodroczniejszego, jak zaraz rozpoczynać wojnę,
aby w ten sposób uniknąć wojny w przyszłości,
wszakże odnosiło się to jeno do obaw politycz-
nych, które pewnych arystokratycznych dyploma-
tów skłaniały nieraz ku wywołaniu wojny euro-
pejskiej. Jeśli jednak szefowie armji i generałowie,
na których spoczywa obrona krajów i granic,
składają deklarację, iż w razie nastania gorszych
szans, nie byłiby zupełnie pewni obrony krajów
swoich, natomiast obecną chwilę uważają za
właściwą, aby śmiałym rzutem zrobić zaczajonego
nieprzyjaciela nieszkodliwym — w takim razie
ofensywa jest środkiem, wskazanym przez sam
instynkt zachowawczy. Nie wiemy — konkludują
monitory nadnaukowe — ażali szefowie i gene-
rałowie armji państw sprzymierzonych sformu-
lowali w tym duchu opinię swoją... atoli naprężenie
obecne, stworzone przez zięjący nienawiścią pa-
nslawizm rosyjski, posiada tak złośliwy charakter,
że niezawodnie wiele jest takich generałów w obu
armjach, którzy uważają natychmiastowy bój za
konieczny i raczej niebezpieczeństwem widzą w każ-
dej odwołce.

Noworoczny *Pester Lloyd* wręcz już pesy-
mizmnie wyraża się o dzisiejszych szansach sprawy
pokojowej. „Poważne wiadomości otrzymujemy z
Wiednia... zaczyna ostentacyjnie. — Niebezpie-
czeństwo wojny uważane jest obecnie
nawet w tych kierujących sferach woj-
skowych za groźne, które dotychczas skłoni-
ły by ku optymistycznym zapatrywaniom na
sytuację. Wiadomości autentyczne, otrzymane w
ostatnich dniach z pogranicznych gubernij rosyj-
skich, zgadzają się w tem, że przesuwanie
wojsk rosyjskich i materiałów wojen-
nych z głębi carstwa ku jego granicy
zachodniej trwa bez przerwy dalej, a
odbywa się z pośpiechem i nakładem, który nie
zawala już na żadne wątpliwości co do celu
tęj zbrodni rozległych...” Wiadomość podana —
przychylniejszą dalszą rzeczą *Pest. Lloyd* w streszcze-
niu — w ubiegłym tygodniu przez pisma francu-
skie i angielskie, jakoby dy

tych rodziców. Już nie mogę wyliczyć wiele setek razy wysłuchałem tych „serdenko“, „gołubczuk“, „tatozku“, ile dziesiątków razy dziewczyna przyrzeka „wypłakać sobie oczy“ a oboje, to jest parobek i dziewczyna, śpiewali ustawicznie w jednym i tym samym tęsknym motywie siedm do ośmiu kupletów. Ah! te kuplety, smętne, z jednym i tym samym refrainem orkiestry. Nie mogę wypowiedzieć do jakiego stopnia wściekłości mogą one doprowadzić człowieka, szczególnie jeżeli przyjdzie komuś na myśl bisować je od początku. Jeżeli wierzyć Gogolowi, to Małorusińską płacząc na te kuplety gorzkie łzami. Jest to zupełnie prawdopodobne; słysząc je można zawyć. Inną formułę przedstawia kokieterja w stylu „diewcząt“. Wszystkie, ilekroć je widziałem, kokieterjały i wstydziły się zupełnie jednakowo. Tego prawie niepodobna opisać. Trzeba to widzieć i słyszeć. Jest tu i jakiś dziwny „giest „ramieniem“ i jakiś osobliwy ruch oczu i jakiś szczególna modulacja głosu. Ale to wszystko jedno i to samo.“ Tyle p. Wasiljew. *Petersb. Wied.* dodają zaś od siebie:

„Petersburg obecnie będzie miał sposobność sprawdzić „rozpac“ p. Wasiljewa w czasie świąt Bożego Narodzenia, gdy dadzą tu przedstawienia orazu dwie małoruskie trupy, p. Staryckiego w sali Kononowa i p. Kropiwnickiego w teatrze towarzysztwa literacko-dramatycznego, a sprawdzić już z dostatecznym zasobem zimnej krwi, ponieważ zachwyt małoruski w Petersburgu już, dzięki Bogu, zostały złożone do archiwum.“

O następstwo tronu.

Pisma niemieckie zachowywały się z wielką rezerwą w obec pogłoszek, jakoby z niemieckim następcą tronu nawiązano rokowania celem uregulowania kwestii następstwa, dopiero *Hann. Corr.* uchylił rąbek tajemniczej zasłony. Pismo to omawiając kwestję zastępstwa powiada, że na wypadek dłuższej słabości cesarzewicza według praw królewskiego domu tylko jego najstarszy syn może go zastąpić, że więc ci, którzy mówili o reneacji księżnej następczyni tronu, byli najzupełniej w błędzie. *Deutsches T. gebalt* donosił w dniu 15-go listopada, bezpodstawnie po sprawozdaniu dra Schmidta w Berlinie i po spisanu dokumentu w ministerstwie domowem o chorobie cesarzewicza, że niebawem zostanie ks. Wilhelmowi powierzone zastępstwo Jego cesarskiej i królewskiej Mości ks. następcy tronu. W dniu 19. listopada donosiła następnie *Kreuz. Zig.* co następuje: „Ponieważ fizyczne cierpienie cesarzewicza i spowodowany nim dłuższy pobyt za granicą nie pozwala mu zastąpić w danym razie cesarza, dla tego, jak nam z kilku stron donoszą, polecono księciu Wilhelmowi we wszystkich tych przypadkach zastępować cesarza.“

Tutaj chodzi więc tylko o chwilowe zastępstwo cesarza. Takie zastępstwo w celach reprezentacyjnych zachodziło już przedtem niejednokrotnie, a nie jest ono bynajmniej przywiązaniem do stopnia starszeństwa.

W rzeczy samej jednak chodziło tu głównie o zastępstwo księcia następcy tronu w razie opróżnienia tronu. Podróż barona Roggenbacha do San Remo poprzedziła bezpośrednio misją pozostającego w otoczeniu cesarzewicza generała Winterfelda do Karlsruhe, Koblenz i Berlina. Powołany przez cesarzewicza do pomocy i rady baron Roggenbach, konferował z księciem następcą tronu już w dniu 27. listopada. Bezpośrednio przed tem odpowiedział cesarzewicz na kondolencję parlamentu zagalonego w dniu 24. listopada telegramem, w którym pomiędzy innemi powiedziano: „Z pomocą Bożą mam nadzieję, że przy dłuższym pobycie na południu zaznacząca się już korzystna zmiana w mojem zdrowiu pozwoli mi podjąć znowu w całej pełni obowiązki, jakie mam względem ojczyzny.“

Baron Roggenbach pozostał w San Remo aż do 14. grudnia i widywał się codziennie z cesarzewiczem. Na ten czas pobytu barona Roggenbacha przypada także list księcia następcy tronu do dr. Hinzpetera. W piśmie tem, datowanym z dnia 4. grudnia, powiada cesarzewicz, że komunikuje umyślnie takie pomysłowe szczegóły o swem zdrowiu, ponieważ mu się zdaje, jakoby groźne niewątpliwie samo w sobie pojawienie się nowotworu o niepomyślnej powierzości rozgłoszone zostało z wielką przesadą, tak, że w pomysłowy zwrot mało kto chce uwierzyć. W piśmie tem czytamy dalej: „Nie wątpię bynajmniej i mam nadzieję, że choć po dłuższym wypoczynku, będę mógł kiedyś siły swoje poświęcić znowu, jak dawniej, Ojczyźnie“. List kończy się słowami: „Uznać o to z wdzięcznością, że mi nie odmówiono ufnosci, i że liczą na mój charakter. Takie doświadczenia w takich warunkach są prawdziwym dla mnie skarbem, który póki życia wysoce cenić będę“. I księżna następczyni tronu wyrażała w liście prywatnym do San Remo z dnia 7. grudnia nadzieję, że „księżni następcy tronu nie zabraknie zdrowia do wypełnienia obowiązków“.

Jeżeli cesarzewicz zajmował się w owych dniach myślą o politycznej przyszłości to nie mógł on nadziei, a zarazem swej stałowce woli objęta w danym razie w posiadanie wszystkich przysługujących mu praw politycznych wyrażać energicznie, jak to uczynił w przytoczonych powyżej oświadczeniach. Publiczność rozumiła znaczenie tych słów, choć nie była jeszcze wtedy poinformowana o powodach pobytu barona Roggenbacha w San Remo. Zdaje się, że baron Roggenbach nie należy do tych polityków, którzy ustalenie obecnego systemu rządów uważają za niezbędny warunek szczęścia Niemiec.

Wszystkie gazety stwierdzają dzisiaj, że układy z księciem następcą tronu nie zostały uwięzione pomyślnym skutkiem.

Grecja i W. Porta.

Poważne ukształtowanie się międzynarodowego położenia w Europie stanowi naturalnie także i w Grecji czynnikiem naprężającym uwagę dla tych wszystkich kół, które mają pewien zmysł dla politycznych wypadków. Wszak Grecja, równie jak wszystkie państwa na półwyspie bałkańskim, należy do tych krajów, które po bezpośrednim interesowaniu państwa są najbardziej interesowane ze względu na rozwój i obecną stan stosunków między Rosją a Anstro Węgrami. Ale jakkolwiek żywo tu sledzą każdą fazę wzajemnego stosunku między obu państwami mocarstwami, które uchodzą za głównych rywali na terytorjum półwyspu bałkańskiego, to jednak, sądząc ze wszyst-

kich objawów, ograniczają się w ateńskich kołach decydujących ściśle do roli obserwatorów, bez zamiaru czynnego w jakikolwiek sposób wystąpienia. Trzeba w każdym razie przypuścić, iż także rząd grecki nie zaniedba zastanowienia się nad stanowiskiem, jakie mogłoby mu być wskazanem przez dalsze i ostrzejsze zawiąkanie sytuacji, wedle wiarygodnych zapewnień jednak dalekim jest rząd grecki od zamiaru wyzyskania dla siebie małych korzyści z powodu naprężonej sytuacji europejskiej. Szczególnie z niedowierzaniem należy przyjmować rozszerzanie z Sofji i Stambułu wiadomości, jakoby gabinet ateński uważał obecną chwilą za właściwą do wymuszenia na Porcie małych ustępstw, a jeżeli twierdzą, iż Grecja nie da się ze strony Rosji użyć za tarczan przeciw Porcie, to jest to najzupełniej tendencyjnym wymysłem, który znajduje najlepsze oparcie w naturze istniejącego obecnie między Atenami a Stambułem znakomitych stosunków. Tym stosunkom należy zawdzięczyć, iż znaczna część kwestji, które w ostatnim czasie między obu rządami były w zawieszeniu, została uregulowaną w zupełnem porozumieniu i wśród dowodów wzajemnej życzliwości, podczas gdy co do innych spraw, względem których — jak w sprawie pocztowych zakładów greckich w Turcji — porozumienie do tej chwili jeszcze nie zostało osiągniętem, toczą się dalej rokowania w duchu największej pojedynawości. Z istnieniem takiego stosunku nie można harmonijnie pogodzić przypuszczenia, iż rząd grecki stara się zadawać Porcie spilkowe ukłucia i pomnażać już i tak nadmierne jej kłopoty.

Korespondencje.

Wiedeń 30. grudnia.

Na porządku dziennym dzisiejszego dnia są prawie wyłącznie sprawy bałkańskie. Wiara w rzetelność naszych sojuszników, Włoch i Niemiec, tak jest ogólna, że napasę ze strony Rosji wydawać się musi prawie szaleństwem politycznym. Szukając rozwiązania zagadki, na jakie siły liczy Rosja w walce z sprzymierzonymi mocarstwami, nasuwają się niemożliwie prawie pod uwagę: Turcja, Serbia, Grecja i Rumunia. Co do Rumunii zapewniła mnie z najkompetentniejszego źródła, że Austria w każdym razie liczyć może co najmniej na neutralność a prawdopodobnie nawet na pomoc młodego królestwa. Wymieniają nawet cenę tego przyniesia...
W Serbji dziwne dzieją się rzeczy, król Milan powrócił z drugiego w Austrii pobytu z niepospolitym zasobem energii i obszedł się z deputowanymi bardzo stanowczo. Reprynendę królewską posłowie strawili bardzo spokojnie i zdawało się, że austrofińska polityka króla, stanowiąca i trwałe odniosła zwycięstwo, kiedy równocześnie z powstaniem alarmów wojennych, agitacja rosyjska w Belgradzie uła nowo podniosła głowę i doprowadziła do kryzysu gabinetowej. Przed chwilą właśnie nadeszła nieprawdopodobna wiadomość, że król Milan zdecydował się na rozwiązanie skrupy, co by naturalnie w obecnej chwili było wodą na młyn rosyjski. W każdym jednak razie Austria tak długo liczyć może na poparcie Serbji, jak długo król Milan liczyć może na swoją koronę.

Grecja zarówno jak Czarnogóra z natury rzeczy trzymają się klamki rosyjskiej. Pozostaje Turcja, która na serio zabrała się do zbiorów, o której stanowisku jednakże w obecnym konflikcie dotychczas nie pewnego nie doszło do wiadomości publicznej.
W Sofji agitacja rosyjska — jak zapewniają korespondenci pism zagranicznych, kolosalne przybrała rozmiary. Zdaje się — że jeżeli w istocie Rosja dąży do wojny — akcję swoją rozpocznie od wywołania rewolucji w Bułgarii. Za właściwy *casus belli* jednak posłużyłoby prawdopodobnie żądanie ewakuacji Bosnii i Hercegowiny. Żądanie to podnoszą już dzisiaj wszystkie dzienniki rosyjskie. Inna kwestja, czy w ogóle wybuch wojenny jest nieunikniony. Koła rządowe austriackie nie wierzą dotychczas, ażeby Rosja — jak to już zaznaczyłem — puściła się na takie szaleństwo i taki hazard polityczny, z drugiej jednak strony, niepostrzeżenie niemal stan cara każe obawiać się wszystkiego. W każdym razie jest nadzieja, że stan niepewności, podkopujący dobrobyt monarchji, zdaje się nie potrwa długo, bo według informacji, zasięgniętej w ministerstwie spraw zagranicznych, spodziewają się do kilku dni stanowczych oświadczeń ze strony Rosji. Dzisiaj już miał ambasador rosyjski wystąpić z pewnemi zapewnieniami pokojowemi, które jednak przyjęte zostały nader sceptycznie. Za prawdziwość tej ostatniej wiadomości nie ręczę, słyszałem ją tylko w rodzaju pogłoski giełdowej. (Ad.)

KRONIKA.

Wiadomości z dworu. Cesarz złożył w sobotę w południe wizytę rodzinie hanowerskiej w Penzance. Przed południem przyjmował monarcha namiestnika Czech barona Krausa. Wieczorem tegoż dnia cesarz i cesarzowa z orszakiem wyjechali na łowy do Neubergu w Styrii, żak powrócą do Wiednia dopiero w środę. Dnia 30. grudnia odbyło się przyjęcie u arcyksięcia Karola Ludwika, na którym byli pomiędzy innymi pp. ministrowie: dr. baron Ziemiakowski i dr. Dunajewski.

Nekrologia. Dnia 28. zm. Anna Szydłowska, 1ª voto Pawlikowska, właścicielka dóbr ziemskich. Zmarła była wysoce cenioną dla swych cnót i dobroczynności dla ludu wiejskiego. — Stanisława z Janiszewskich Bilecka, żona nauczyciela akad. gimnazjum, zm. we Lwowie. — Jan Dutkiewicz, emerytowany profesor gimnazjum św. Jacka, przeżywszy lat 57, zm. w Krakowie dnia 28. zm. — Józef Gajewski, zasłużony pedagog, nauczyciel języków starożytnych, zm. w Częstochowie. Pracami swemi zasiał on pisma warszawskie.

Kalendarz. Wtorek (3.): Genowefa Panny — Własytawia. Wschód słońca o godz. 8, zachód o godz. 4. min. 9.

Temperatura. Barometr poszedł w górę. Średnia temperatura ubiegłej doby była — 21^o2^oC., najniższa — 27^o0^oC., najwyższa — 16^o8^oC.

Na dziś zapowiada stacja Szkoły politechnicznej: Wiatr przeważnie południowo-zachodni, temperatura się podnosi, niebo przeważnie czyste, powietrze więcej niż miernie wilgotne, pogodnie.

Komunikacja telegraficzna między Krakowem a Wiedniem była wczoraj przerwana. Dopiero na wczoraj udało się linję zupełnie naprawić i regularny ruch depesz przywrócić.

Mianowania. Cesarz zamianował radców skarbowych: Jana Czaplińskiego, dr. Wincentego Kraińskiego i Michała hr. Dziełuszyńskiego, starszymi radcami skarbowymi dla okręgu krajowej dyrekcji skarbu we Lwowie.

Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie, zamianował kancelistów sądów kolejalnych: Juljusza Fimlarza, Wiktora Ciszewskiego i Józefa Müllera, dla sądu krajowego we Lwowie, Eljasza Ciomczuka, dla sądu obwodowego w Złoczowie, zaś Józefa Baziaka, dla sądu obwodowego w Tarnopolu.

Kancelistami sądów pow. mianowani: Leon Bednarski dla Brodów; Antoni Sajewicz dla Doliny; Alojzy Jurkiewicz dla Uhnowa; Michał Nawrocki dla Kut; Edward Weiss dla Zatoziec; Jan Rozborski dla Sądowej-Wiszni; Teofil Osiecki dla Kut; Paweł Okoński dla sądu obwodowego w Złoczowie; Edward Truška dla sądu pow. w Starejoli; Piotr Sznajdel dla Podbuża; Władysław Vörös dla Oleska; Teofil Hrynysak dla Kopyczynia; i Józef Wolański dla Lubaczowa.

Przeniesienia. Lwowski wyższy sąd krajowy przeniósł kancelistę sądu powiatowego w Starejoli Walerjana Jajczakowskiego do Strzyna.

Zamiast życzeń noworocznych złożyli w administracji naszego pisma na weteranów w r. 1831: pp. Michał Kokurewicz z Toporowa 2 zł., Aleksander Mańkowski 1 zł., K. Angerman z Przemyśla 2 zł., dr. Goldhaber z Nowego Targu 1 zł., dr. Stanisław Glogier z Tarnopola 2 zł., Eugeniusz Kessler z Tarnopola 1 zł., kas. zakł. włościańskiego we Lwowie ubierane ze składki 5 zł.; na bank ratunkowy: pp. M. J. Rzepeczy z Turki 1 zł., Ignacy i Wacław Kiszewscy z Rzeszowa 2 zł.; na elementarnie dla polskiej dziatwy wielkopolskiej: pp. Eugeniusz Kessler z Tarnopola 2 zł., Aleksander Mańkowski i K. Angermann z Przemyśla 1 zł.; na biednych Ślązaków: p. Filip Woronicki z Sambora 1 zł.; na fundusz żelazny towar. galic. lekarzy 2 zł.

Z armji. Podpułkownik pułku ułanów nr. 12 Wojciech hr. Christalng-Gillitstein przeniesiony do pułku ułanów nr. 4; zaś major pułku ułanów nr. 7 Karol br. Dłuhowsky-Langendorf do pułku ułanów nr. 12. Urlopowemu-major pułku piech. nr. 80, Franciszek Hammer, na podstawie ponownego superabitru, jako inwalid, przeniesiony w stan spoczynku. Elw. wojskowo-lekarski I. klasy dr. Karol Schnek, mianowany rezerwowym lekarzem asystentem w pułku piech. nr. 9.

(m) **20 doroczne rozdanie nagród** z fundacji dla zasłużonych domowych sług mieszkalców m. Lwowa, odbyło się w dzień Nowego roku w sali posiedzeń kas, oszczędności, w obecności prezidenta miasta p. Mochackiego i dyrektorów kasy oszczędności pp. dr. Rojskiego i Zimy. Przyznano nagrody 38 petentom w łącznej kwocie 800 złr., a to 8 nagród po 25 złr. i 30 nagród po 20 złr.

Nagrody otrzymali: po 25 złr. (trzy razy już premiiowane): Anna Pańczak (pozostająca w służbie lat 48), Anastazja Kowalska (42 l.), Waleńka Kalinowska (38 l.) i dwa razy premiiowane: Salomea Dotzycka (44 l.), Marjaanna Czernikowa (32 l.), Ksenia Łapan (30 l.), Ludwika Maciejewicz (29 l.), Filip Chabło (29 l.). Nagrody po 20 złr. otrzymali (raz premiiowane): Bazyl Iwaszko (30 l.), Marja Sołtyś (29 l.), Marja Muszyńska (24 l.), Jan H-edol (24 l.), Tekla Nanezka (24 l.), Katarzyna Bahaj (22 l.), Anna Moskwak (22 l.), Anastazja Niedzwiedz (21 l.), Marjaanna Zuc (21 l.), Jan Kwasiak (21 l.), Marja Benich (21 l.) i dotychczas jeszcze niepremiowani:

Jakób Wnękwicz (33 l.), Jan Barlik (29), Szymon Kruczyński (25), Katarzyna Harasymowa (24), Józef Wolański (20), Jan Bednarski (20), Franciszka Bilińska (17), Katarzyna Gwoźdźka (17), Józef Kruczyński (17), Anna Zaborajko (17), Michał Charaton (16), Marek Kieja (15), Karol Dziabankiewicz (15), Jan Solski (15), Katarzyna Sokulsko (15), Katarzyna Podgórska (15), Anna Kaszycka (15) i Anna Łapka (15).

Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we środę dnia 4. bm. o godz. 6. wieczorem. Na porządku dziennym między innemi: Rozpisanie i pobór grosza czynszowego i dodatków gminnych do podatków państwowych na r. 1888.

Na tajnem zaś posiedzeniu sprawa obsadzenia II. wiceprezenta magistratu, wnioski o co do dzielenia prezydent na kilka posad nauczycieli i mianowanie zarządcy zakładu kalek św. Łazarza.

1888. Jaki też on będzie? Meteorologowie polityczni zapowiadają grad obfitych, bardzo niszczących, ale i zwykły odgadywacz pogody już wypowiadają o noworodku swe zdanie. I tak r. 1888 rozpocznie się zimą o wiele ostrzejszą, niż ta, jakie w ciągu czterech lat ostatnich bieleły naszą ziemię; ma ona być przepłatną długimi okresami odwilży i śloty. Objawy ciepła wiosennego zaczynają się wczesniej, ale gmina wkrótce duszone zimnem przymrozkami; nawet na drogą połowę maja przepowiadają przymrozki noce. Lato ma być dosyć suche, jesień w początku ciepła, pod koniec ma być bardzo słotną, zimną i stanowiąc ma ciężkie przejście do zimy, która uroczę i wczesniej się zacznie. Urodzaje we Francji, Anglii i Ameryce mają być średnie, słabe w Danji, Belgji i Niemczech, dość dobre — z wyjątkiem owsa i siemienia — u nas.

Zapis. Paweł Przedpolski, inżynier, emerytowany likwidator łw. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, pragnąc dać dowód przywiązania do instytucji, której przez długi szereg lat był urzędnikiem i zrobić początek do zawiązania fundacji na rzecz sierot po niezdolnych urzędnikach tow. wzaj. ubezpieczeń pozostałych, zapisał kwotę 6.000 złr. w papierach wartościowych z przeznaczeniem, aby procenta od tego kapitału używane były na wsparcie lub stypendja dla sierot po urzędnikach towarzystwa wzaj. ubezpieczeń pozostałych.

Obywatelstwo honorowe. Rada gminy miasta Tarnowa na posiedzeniu dnia 23. grudnia br. udzieliła jednomyślną uchwałą obywatelstwo honorowe miastu Tarnowa ks. drowi Adamowi Kopyeyskiemu w dowód uznania zasług, położonych dla mieszczanstwa.

Zawieszenie wydawnictwa. Organ socjalistów austriackich, wychodzący w Wiedniu od października z. r. p. t. *Die Arbeit*, został zawieszony przez władze.

Konkurs. Zwierchność gmina w Koszowie rozpisał konkurs na posadę lekarza miejsk. z płacą 350 złr. i na posadę sierzanta policji, z płacą 230 złr. i dwóch policjantów, z płacą po 144 złr. Podania wniosło do końca stycznia.

Uroczystość 25-letniej pracy profesorskiej dr. M. A. Madurwicz, obchodzony będzie w Krakowie d. 14. bm. Dr. Madurwicz jest niezwykle sympatyczną osobistością, cieszącą się miłością uczniów i szacunkiem kolegów. Pełen prostoty, demokratą z czynów nie frazesów, posiadał prof. Madurwicz w całym mieście opinię zacnego człowieka. Anegdota o jego czynności i bezinteresowności krążyła niktyleko po-

między jego kolegami i uczniami, ale i pomiędzy paniami, wiele zawiązujących się ze ztuce lekarzy. Jego głównie staraniem zawiązywać należało założenie kliniki położniczej i kliniki chorób kobiecych. W roku 1880—81 piastował prof. Madurwicz godność rektorską. Wiele jego rozpraw z dziedziny ginekologii umieszczały pisma lekarskie niemieckie i polskie.

Między podarkami, jakie mają być ofiarowane szan. jubilatowi, zajmować będzie miejsce obraz olejny, przedstawiający wszystkich b. asystentów jublata; obraz ten wyjdzie z pracowni wybornego portrecisty Kaz. Poehwalskiego. Biust jublata rzeźbi p. Błotnicki.

Rzadka uroczystość „brylantowego“ wesela, czyli jubileusz 75-letniego pożycia małżeńskiego, obchodzący będą w dniu 12. bm. w Warszawie państwo Antoni i Michalina z Bartkowskich Skalscy. W tymże samym dniu, jak donosi *Kur. Warsz.*, córka jubilatów obchodzić będzie „złote“ wesela, a prawnuczka stanie u ołtarza jako panna młoda.

Lekarze amerykańscy odkryli nową chorobę, którą nazwano *thisme*. Jest ona skutkiem nadmiernej ciepła herbaty, a objawia się wysiękiem zderowaniem i zbroceniami w funkcjach serca i mózgu.

„Pocieszające!“ *Prawd. Wiestnik*, a za nim zmuszone i polskie dzienniki ogłaszają komunikat, według którego car raczył najmożliwiej napisać słowo: „pocieszające“ na raporcie gubernatora siedleckiego o „zajęciu należnego stanowiska w szkole przez język rosyjski...“ Pocieszenie to zawdzięcza car barbarzyńcy swych urzędników; niechęć się cieszyć!

40.000 kilo prochu eksplodowało — jak donosi ostatnia poczta chińska — w fabryce w Amoy w d. 27. listopada r. z. 50 żołnierzy, zajętych podgważać w fabryce, rozróżnych zostało 1200 ludzi na strzypie, a oprócz tego poniosło w dotychczas dziesięć miast kilkadziesiąt osób śmierć na miejscu. Wszystkie domy w bliższym i dalszym otoczeniu runęły w gruzi skutkiem olbrzymiego wstrząśnienia powietrza.

Pasowanie na rycerza. Dnia 13. bm. odbędzie się w Wiedniu uroczyste pasowanie ministra Baquehema na rycerza zakonu niemieckiego przez wielkiego mistrza arcyksięcia Wilhelma.

Raport sekretarza wojny Stanów Zjedn. Ameryki Półn. donosi, że w roku ubiegłym wydano na cele wojskowe 41,386.165 dolarów. W r. budżet ma być powiększony do 53 milionów dolarów. Armja zostanie pomnożona o 5000 ludzi.

Deputacja restauratorów krakowskich, złożona z pp. Aleksandra Hertena i Karola Zakrzewskiego, wyjechała dnia 29. zm. p. ministrowi handlu margrabemu Baquehem petycję, z zażaleniem na konkurencję ze strony handlowców prowadzących restauracje. P. minister przyjął deputację uprzejmie i przyrzekł jej po dokładnem zbadaniu rzeczy swoje poparcie.

Polacy w akademii wojenno-medycznej w Petersburgu. Następujący Polacy otrzymali stopień lekarza w akademii wojenno-medycznej w Petersburgu: Waleńka Baranowski, Ludwik Białobłoki, Aleksander Borkiewicz, Jan Chelnowski, Jan Chłódowski, Zygmunt Czyżowski, Michał Jankowski, Ludwik Jurkiewicz, Witold Kuściukiewicz, Józef Marciszewski, Feliks Niewodniczański, Antoni Offenber, Aleksander Ossękowski, Bronisław Pawłowicz, Józef Pawłowski, Stanisław Porydzak, Wacław Rajski, Antoni Stawski i Włodzimierz Szymaniewicz.

Okradziony sąd. W nocy z czwartku na piątek niewyśledzonych dotychczas złodzieży, zkradł się do pomieszkania woźnego w gmachu czerniowieckiego sądu krajowego dla spraw cywilnych i zabrał klucze do registry sądowej. Sądząc po śladach, należałoby wnosić, że sprawca dostał się tam z półwrota gm. chu dyrekcyi skarbowej, co zastanawia o tyle, że w sieni tego gmachu stał przez noc straż wojskowa. Zabranem kluczem otworzył następnie podwójne (żelazne i drewniane) drzwi do registry i dostarczył się do środka, rozbił żelazną szafkę, w której trzymano podręczną kasę sądową. Znajdowała się tam gotówka 1400 złr. i książka kasy oszczędności. Tę ostatnią złodziej pozostawił, gotówkę zaś zabrał i uknął niepostrzeżony.

Ciskawy proces odbędzie się wkrótce przed czerniowieckim sądem m. del. karum. *Wiener Allg. Zig.* w numerze z 19. listopada br., a następnego dnia lwow. *Gazeta Narodowa i Dziennik Polski* zamieściły notatkę, że p. Michał Pitey, widujący razu pewnego list jednego z delikwentów sądowych, który prosił znajomych czy krewnych o przysyłanie mu pieniędzy, aby mógł sobie wziąć do obrony adwokata, miał się wyrazić: „Tak? Ty chcesz wziąć adwokata? Byłbyś zasądzony na 4 miesiące, a kiedy bierziesz adwokata, to dostaniesz 8 miesięcy“.

Skutkiem tej notatki, jak donosi czern. *Gazeta Polska*, p. Michał Pitey wytoczył proces o obrazę honoru przez szerzenie kompromitujących wiadomości, ale nie pismo, które podało powyższą notatkę, jeno — adwokatowi tutejszemu drowi Chodorowowi i konceptywni drowi Feingoldowi, twierdząc, że dwaj ci panowie są autorami wspomnianej, rzekomo fałszywej wiadomości. Termin rozprawy nie został jeszcze naznaczony.

Maria Barbieri-Nini. We Florencji zmarła w tych dniach w sędziwym wieku śpiewaczka Maria Barbieri-Nini, słynąca przed laty osterdziu w całej Europie ze swego słynnego głosu i... z odróżniającej brzydoty. Występowała w Paryżu, Wiedniu, Londynie, Berlinie, Rzymie i we wszystkich włoskich miastach z niesłychanym powodzeniem, przewyższającą nawet tryumfy dzisiejszych śpiewaczek. Wiedząc o swej brzydocie, wybierała zawsze na każdy pierwszy występ w obcym mieście rolę Lukrecji Borgji, która jak wiadomo — śpiewa cały pierwszy akt w masce na twarzy. Gdy następnie przechodziło do zrzucenia maski, Barbieri-Nini miała już wówczas za sobą całą publiczność, rozentuzjazmowaną dla jej słynnego głosu — i wygrała w ten sposób sprawę najzupełniej. Mnóstwo niegdyś krążyło anegdot o tem jej upodleniu. Gdy w Neapolu śpiewała rolę tytułową w „Normie“ Belliniego i schyliła się dla uczalowania dziecka (najgłośniejsza scena w operze), dziecko to, będące córeczką jednej z koleżanek, pocięło się wyrywać i wołać: „Mamo, mamo, czarownica chce mnie udusić!“ — wreszcie uciekło za kulisy, zostawiając na scenie samą śpiewaczkę. Od kolegów znośna Barbieri także wiele przekrośiła. Baryton Frascati nie mógł się nigdy powstrzymać od śmiechu, gdy mu wypadło z roli oświadczać się na scenie brzydkiej pamiadonnie. Raz nawet rozszalał się w głos i przewrwał arję, za co rozszalała z gniewu Barbieri dawa mu energicznie policzek w oczach przepelnionej słuchaczami sali. Publiczność stanęła w obronie śpiewaczki i nagrodziła ten jej czyn oklaskami, a Frascati oddał stracił już podobno ochotę do śmiechu. W ogóle mówiono o niej, że śpiewała tak pięknie, jak jest brzydka! Pomimo to znalazła Barbieri dwóch mówców. Pierwszym był bogaty magnat włoski, hrabia Nini. Poślubiwszy go, usunęła się Barbieri ze sceny i prowadziła wystawny dom we Florencji. Następnie, po jego śmierci, wyszła powtownie za mąż za słynnego muzyka wiedeńskiego, Hackensöllnera. Niestety, drugi

ten mąż zniknął bez wieści ze świata pewnego poranku. Nie brakowało złośliwych, którzy nie dziwili się temu, uważając „nieciekłą“ Hackensöllnera od brzydkiej żony za bardzo naturalną. W każdym razie Barbieri-Nini-Hackensöllner wiele straciła meza i uczuła i sprzedawszy swój pałac, żyła odtąd w samotności, zapomniana, w jednym z zakątków Florencji. Złotek Hackensöllnera nigdy nie odszukano. Brzydka śpiewaczka, umierając, liczyła przeszło 80 lat.

O ślubie Maurycego Bernharta z księżniczką Teresą Jabłonowską, który odbył się 29. zm. w kościele paryskim St. Honoré d' Eylan, donosi w dalszym ciągu: Świątynia była przepelniona publicznością, którą za biletami wpuszczano. Panna młoda weszła do kościoła wsparta na ramieniu hrabiego de Sauvage. Wyglądała prześlicznie, a toaleta jej, cała okryta drogoceńnemi koronkami, powszechną zwróciła uwagę. Wartość tej toalety oceniano na 25.000 franków. Panna młoda podawała ramię matce — Sarze Bernhardt, której wspaniała toaleta „Louis XVI“ okryta była wielkim futrzem i płaszczem aksamitnym. W orszak ślubny znajdowali się liczne znakomitości ze świata artystycz. i literackiego, jak: Aleksander Dumas, Wiktorien Sardou, Juljus Cletard itd. Po dopełnieniu ceremonji kościelnej odbyło się świętne przyjęcie w mieszkaniu Sary, która — jak donosi dzienniki paryskie — ofiarowała nowożeńcom... milion w gotówce. Gdy zwracano jej uwagę, że się pozabawi całego kapitału swego i po raz drugi w życie naraża się na niedostatek: „Nie lękam się tego — odpowiedziała artystka — narażam się tylko na trzećią podróż do Ameryki w r. 1890...“

† Roman Wierchlejski, jeden z zasłużonych i czynnych członków dawnej magistratury, powszechnie szanowany prawnik, przeniósł się do wieczności w nocy z dnia 28. na 29. bm. w Warszawie. Urodził się d. 5. sierpnia r. 1825 w Karśnicach pod Sieradzem.

Wypadki z r. 1848-go przerywały jego studia uzyskał jednak w r. 1849-tym stopień kandydata praw, na podstawie rozprawy p. t. „Żywił w Kłóświecie Polskim“, a następnie podróżował po Niemczech południowych i prowincjach nadreńskich.

Do powrocie do kraju otrzymał posadę sądową w Suwałkach, obok której jednocześnie wykładał prawo w miejscowym gimnazjum i pisywał korespondencje do *Kurjera wileńskiego* i *Gazety codziennej*.

Jakim uznaniem cieszył się u kolegów dowodzi fakt, że po reformie sądownictwa obrany został przewodniczącym komisji obrończej przy sądzie okręgowym warszawskim i zajmował to stanowisko aż do zwinięcia tej instytucji w r. 1881. W r. b. przewodniczył zjazdowi prawników w Krakowie, przed miesiącem zaś wystąpił jako jeden z inicjatorów i założycieli biura porady prawnej. Powyższy sumaryczny obraz działalności publicznej zmarłego mówi najdobitniej za siebie.

† Leopoldyna Bąkowska zmarła d. 1. stycznia br. we Lwowie, przeżywszy lat 60.

Nowy Rok rozpoczął się onegdaj wcale wesoło. Jasno oświetlone okna w wielu domach wskazywały, że odbywały się tam zabawy z tańcami. Są to przygotowania do zbliżającego się szybkiego krokiem karnawału, który pomimo krótkości zapowiada się świetnie. Nie obeszło się oczywiście bez awantur, które znalazły epilog na inspekcji policyjnej, winą jednak w tym wypadku spada na — wino i szampa.

Śliwki. Pomimo, że termometr wskazywał 14° R. na stawie Szumanówi zebrał się onegdaj wcale licznie żywiąrzo i żywiarki. Przy dźwiękach muzyki nowoletniej żywowano się wybornie i bawiono się wesoło. Nawet trybuny i łóż zapelnione były widzami, którzy z godną uznania wytrwałością przypatrywali się zręcznym ewolucjom na lodzie.

Pożar powstał onegdaj wieczorem w mieszkaniu Zofji Solskiej przy ulicy Żródlanej l. 7. został jednak wkrótce przez domowników ugaszony. Ogień, który zniszczył meble, spowodowała współloklatorka Wiktorja Malec, która nie chciała zapłacić czynszu, wskutek czego powstała sprzeczka, a następnie bitka. Malec w złości porwała polana które rzuciła na sąpaloną lampę naftową. Lampa rozbiła się na drobne kawałki a nafta buchnęła silnym płomieniem. Po wywołaniu tego ekcesu, Malec się ulotniła i dotychczas nie zdołała jej przytrzymać.

(m) **Próba muzyczna** tańców, złożonych z utworów p. Adama Wrońskiego, odbyła się onegdaj o godz. w pół do 5 po południu w sali „Sokoła“. P. Wroński utalentowany kompozytor, szczególnie utworów, przeznaczonych dla starych i młodych „falkskich“, cieszy się oddaną zasłużonem uznaniem publiczności krakowskiej, obecnie zdobył sobie niepodzielną sympatię także, jak wiadomo, bardzo grynasyński lwowian. Onegdajsza próba wypadła wybornie, a licznie zebrana publiczność z ogromnem zajęciem i zadowoleniem przysłuchiwała się bogatemu programowi koncertu. P. Wroński zaprezentował nam 12 nowych utworów, które wykonała z precyzją muzyka 15. pp. pod kierownictwem kapelmistrza p. Scheiblereitera. Przedwzyskiem podniósł wypadła dziarskie mazury „Grajcie grajcie graj“ i „W resursie“. Panom i pannom aż serce się rwało a niektórzy nawet ostentacyjnie poprawiali grzywkę w nadziei, że niezadługo „próba“, zamieni się w rzeczywistość. Lotne walec „Z wystawy krakowskiej“, „Na falach Wistyi“, dalej skoczne polki

